

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

2SSÄ02 Svenska som andraspråk III - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 15 högskolepoäng

Swedish as a second language III - for upper secondary teachers, 15 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2012-12-04

Senast reviderad 2018-06-14 av Fakulteten för konst och humaniora. Mål, innehåll, kurslitteratur och provmoment har reviderats.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2018

Förkunskaper

Svenska som andraspråk 1-60 hp.

Mål

Gemensamma förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- problematisera lärarens uppdrag i relation till aktuell forskning i ämnet och ämnets didaktik,
- med utgångspunkt i aktuell forskning värdera ämnesdidaktiska ställningstaganden i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för.

Övergripande kursmål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för arbete med flerspråkiga elevers språk- och kunskapsutveckling,
- redogöra för krav som ställs på vetenskapliga arbeten och akademiskt skrivande.

I övrigt gäller målen enligt nedan.

Delkurs 1 Didaktisk fördjupning och läromedelsanalys, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- redogöra för förutsättningar som utmärker undervisning och lärande för flerspråkiga elever,
- reflektera över och diskutera språkets betydelse för elevers kunskapsutveckling,
- kritiskt reflektera över och diskutera didaktik för flerspråkiga elever,
- kritiskt analysera läromedel som används i undervisning för flerspråkiga elever,
- självständigt utforma olika språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

Delkurs 2 Vetenskaplig metod och akademiskt skrivande, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- producera, bedöma och diskutera akademiska texter om språk med hänsyn till vetenskapliga och språkliga aspekter,
- beskriva och kritiskt bedöma olika insamlings- och analysmetoder
- motivera val av lämplig metod för ett forskningsavsnitt,
- redogöra för grundläggande etiska regler för humanistisk forskning,
- redogöra för och diskutera villkoren för akademiskt skrivande

Innehåll

Övergripande kursinnehåll

Kursen handlar om flerspråkiga elevers lärande och tar sin utgångspunkt i såväl didaktisk fördjupning som i vetenskapliga metoder.

Deltagande i seminarier är obligatoriskt.

Delkurs 1 Didaktisk fördjupning och läromedelsanalys, 7,5 hp

Kursens didaktiska fördjupning utgår från klassrumsforskning om undervisning av flerspråkiga elever. Den studerande tränas, bl.a. via fältstudier att analysera innehåll och upplägg av undervisning för flerspråkiga elever, med särskilt fokus på klassrumsinteraktion. Kursen fördjupar även den studerandes kunskaper om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, så som transspråkande och arbete med olika textuella genrer. I delkursen ingår kritisk granskning av ideologiska utgångspunkter för undervisning av flerspråkiga elever, vilket genomförs bl.a. genom läromedelsanalyser. Fältstudien och läromedelsanalysen redovisas vid obligatoriska seminarier.

Delkurs 2 Vetenskaplig metod och akademiskt skrivande, 7,5 hp

I kursen utvecklar den studerande kunskap om och färdigheter i det vetenskapliga skrivandet. Kursen belyser grundläggande vetenskapliga metoder och forskningsetik inom det humanistiska området. Den studerande får även erfarenhet av ett processinriktat arbetssätt och lär sig att kritiskt granska egna och andras texter.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och obligatoriska seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För Godkänt betyg ska målen vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1 examineras genom fortlöpande bedömning baserad på skriftlig och muntlig prövning.

Delkurs 2 examineras genom fortlöpande bedömning baserad på skriftlig och muntlig prövning.

för betyget var godkänt på hela kursen krävs att minst en delkurs är var godkänt.

Studering som ej godkänts vid ordinarie examinationstillfälle ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studerande som genomfört kursen och de studerande som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur

Gemensam litteratur för samtliga delkurser

Skolverket. 2011. *Läroplan Svenska som andraspråk för grundskolan*. s.239–257. 18 s. ISBN 9789138325414

Skolverket. 2012. *Läroplan Svenska som andraspråk för gymnasiet*. s. 182–202.20 s. ISBN 9789138325940

Svenska skrivregler utgivna av Språkrådet. 2017. 4:e uppl. Liber. 312 s.

Delkurs 1 Didaktisk fördjupning och läromedelsanalys 7, 5 hp

Barraja Rohan, AnneMarie. 2011. Using conversation analysis in the second language classroom to teach interactional competence. *Language Teaching Research*, 15(4). S. 479–507. 27 s.

Burns, Anne. 2016. A holistic approach to teaching speaking in the language classroom. I: Olofsson, Mikael (red.). *Symposium 2009: genrer och funktionellt språk i teori och praktik*. 2. uppl. Stockholm: Liber. S. 230–246. 14 s.

Carlsson, Marie. 2013. Sfi och sfiläromedel i tid och rum – föreställningar, politik och tidsanda. I: Hyttenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. S. 817–847. 27 s.

Cummins, Jim. 2000. Andraspråksundervisning för skolframgång. I: Naucclér, Kerstin (red.). *Symposium 2000. Ett andraspråksperspektiv på lärande*. Stockholm: HLS förlag (slut på förlaget men kan laddas ner via Nationellt centrum för svenska som andraspråk.) S. 4–22. 18 s. <http://www.andrasprak.su.se>

Cummins, Jim. 2017. *Flerspråkiga elever. Effektiv undervisning i en utmanande tid*. S. 121–157. 36 s.

Cummins, Jim. 2007. Rethinking Monolingual Instructional Strategies in Multilingual Classrooms. *Canadian Journal of Applied Linguistics*, 10 (i). S. 221–240. 19 s.

Gibbons, Pauline. 2016. What Counts as Scaffolding? I: Kindenberg, Björn. (red.). *Flerspråkighet som resurs. Symposium 2015*. Stockholm: Liber. S. 207–221. 14 s.

Harstad, Fredrik & Hostetter, Jenny. 2017. *Boken om sfi: erfarenheter, undervisning och organisation*. Stockholm: Gothia Fortbildning. 151 s.

Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa. 2015. *Låt språket bära. Genrepedagogik i praktiken*. Stockholm: Hallgren och Fallgren. 205 s.

Jonsson, Carla. 2018. Transspråkande och språkliga ideologier bland lärare och elever i gymnasiet I: *Transspråkande i svenska utbildningssammanhang*. Lund: Studentlitteratur. (Utgivning augusti 2018).

Mattlar, Jörgen. 2008. *Skolbokspropaganda? En ideologianalys av läroböcker i svenska som andraspråk (1995–2005)*. Acta Universitatis Upsaliensis. Uppsala:

Uppsala universitet. 216 s.

Olofsson, Mikael. 2016. Genrepedagogik med lärare i gymnasieskolan och vuxenutbildningen. I: Olofsson, Mikael (red.). *Symposium 2009: genrer och funktionellt språk i teori och praktik*. 2. uppl. Stockholm: Liber. S. 247–268. 21 s.

Rehman, Karin. 2016. Genrepedagogik i praktik och teori. I: Kindenberg, Björn. (red.). *Flerspråkighet som resurs. Symposium 2015*. Stockholm: Liber. S. 255–284. 29 s.

Sellgren, Mariana. 2016. Smågruppssamtal som resurs för tänkande och lärande. I: Kindenberg, Björn. (red.). *Flerspråkighet som resurs. Symposium 2015*. Stockholm: Liber. S. 222–234. 13 s.

Skolverket. 2012. *Utbildning i svenska för invandrare – kursplan och kommentarer*. 52 s.

Svensson, Gudrun. 2013. Lärares attityd vid uppföljning av elevsvar. I: Rosén, Christina, Simfors, Per & Sundberg, AnnKari (red.). *Språk och undervisning. Rapport från ASLA:s symposium i Linköping, maj 2012*. ASLA:s skriftserie nr 24. S. 161–171. 10 s.

Torpsten, Ann-Christin. 2018. Transspråkande, tidigare kunskaper och lärande. I: *Transspråkande i svenska utbildningssammanhang*. Lund: Studentlitteratur. (Utgivning augusti 2018).

Wirdeñas, Karolina. 2008. Samtal och samtalsforskning. I: Sundgren, Eva (red.). *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber. S.185–220. 19 s.

Elektronisk litteratur

Det talade språkets roll. I: *Lärportalen, Språk, läs- och skrivutveckling – Grundskola åk 7-9, Gymnasieskola, språkintröduktion Modul: Nyanländas språkutveckling. Del 3*. https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/apiv2/document/path/larportalen/material/inriktningar/2cnyanlanda/Grundskola/033_nyanlandassprakutveckling/del_03/Material/Flik/Del_03_MomentA/Artiklar/M33_79_gy_03A_talade_ny.docx 13 s.

Lindberg, Inger. 2001. Samtalet som didaktiskt verktyg. I: Nauclér, Kerstin (red.). *Symposium 2000: ett andraspråksperspektiv på lärande*. Stockholm: Sigma. S. 1–23. 21 s. <http://www.andrasprak.su.se/litteratur/nationelltcentrumssymposierappporter/symposium2000ettandraspraksperspektivpalarande1.83983>.

Planera för progression. I: *Lärportalen, Språk, läs- och skrivutveckling – Grundskola 7–9, Gymnasieskola språkintröduktion. Modul: Nyanländas språkutveckling. Del 1*. https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/apiv2/document/path/larportalen/material/inriktningar/2cnyanlanda/Grundskola/033_nyanlandassprakutveckling/del_01/Material/Flik/Del_01_MomentA/Artiklar/M33_79gy_01A_planera_ny.docx 16 s. "Sitting drama" med nyanlända elever. I: *Lärportalen (film)*. https://larportalen.skolverket.se/#/modul/2cnyanlanda/Gymnasieskola/033_nyanlandassprakutveckling/del_03/ (9 min 17 sek)

Skrivande och skrivundervisning i alla ämnen I: *Lärportalen, Modul: Skriva i alla ämnen, åk 7–9. Del 1*. https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/apiv2/Ejfaststalld/del_01/Material/Flik/Del_01_MomentA/Artiklar/M33_79gy_01A_planera_ny.docx 16 s.

"Sitting drama" med nyanlända elever. I: *Lärportalen (film)*. <https://larportalen.skolverket.se/#/modul/2cnyanlanda/>

Gymnasieskola/033_nyanlandassprakutveckling/del_03/ (9 min 17 sek)

Skrivande och skrivundervisning i alla ämnen I: Lärportalen, Modul: Skriva i alla ämnen, åk 7–9. Del 1. https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/apiv2/document/path/larportalen/material/inriktningar/5lasskriv/Grundskola/016_skrivaialla79/del_01/1.%20Skrivande%20och%20skrivundervisning%20i%20alla%20ämnen.pdf 11 s.

Stöttning. I: *Lärportalen (film)*. https://larportalen.skolverket.se/#/modul/2cnyanlanda/Gymnasieskola/033_nyanlandassprakutveckling/del_02/ (11 min 17 sek)

Stöttning på olika nivåer. I: *Lärportalen, Språk, läs- och skrivutveckling – Grundskola 79, Gymnasieskola språkintrödnings Modul: Nyanländas språkutveckling. Del 2*. https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/apiv2/document/path/larportalen/material/inriktningar/2cnyanlanda/Grundskola/033_nyanlandassprakutveckling/del_02/Material/Flik/Del_02_MomentA/Artiklar/M33_79gy_02A_stottning_ny.docx 17 s.

Undersöka och dela tankar. I: *Lärportalen, Modul: Skriva i alla ämnen, åk 7–9. Del 2*. https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/apiv2/document/path/larportalen/material/inriktningar/5lasskriv/Grundskola/016_skrivaialla79/del_02/2.%20Undersoka%20och%20dela%20tankar.pdf 15 s.

Skolverket. 2016. *Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå. Kursplaner och nationella delkurser i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk*. https://www.skolverket.se/omskolverket/publikationer/laroplanerochkursplaner?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2Fblob%2Fpdf3743.pdf%3Fk%3D3743 S.118– 148. 30 s.(enligt lärarens anvisningar)

Material som tillhandahålles av institutionen. 50 s.

Delkurs 2 Vetenskaplig metod och akademiskt skrivande, 7,5 hp

Denscombe, Martyn. 2014. *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Studentlitteratur. 419 s. (urval).

Ellis, Rod & Barkhuizen, Gary. 2005. *Analyzing Learner Language*. Oxford University Press. 368 s. (urval).

Schött, Kristina, Melin, Lars, Strand, Hans & Moberg, Bodil. 2007. *Studentens skrivhandbok*. 2:a uppl. Almqvist & Wiksell. 141 s.

Strömquist, Siv. 2015. *Uppsatshandboken*. 6:e uppl. Hallgren & Fallgren. 141 s. ISBN: 9789173828710

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. 2017. 4:e uppl. Stockholm: Liber. 312 s. ISBN: 9789147111497

Referenslitteratur

Stensmo, Christer. 2002. *Vetenskapsteori och metod för lärare: en introduktion*. 1 uppl. Uppsala: Kunskapsföretaget. 136 s.

Material som tillhandahålles av institutionen. 200 s.